

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 91/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen porokuolemien ennalta ehkäisemisestä ja porotalouden vahinkojen korvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassin ym. /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 91/2022 vp:

Miten hallitus aikoo tukea poroelinkeinoa, jotta porokuolemat tulevan talven osalta pystyttäisiin suurimmalta osin välttämään, ja toisaalta käynnistää porovahinkolain mukaisen menettelyn Luonnonvarakeskuksen selvityksen jälkeen, mikäli selvitys siihen antaa aihetta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö on 1.3.2022 päättänyt ryhtymisestä sen selvittämiseen, merkitsevätkö poronhoitoalueen talviolosuhteet sellaista poikkeuksellista tuhoa, jota porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetussa laissa (987/2011, porovahinkolaki) tarkoitetaan. Ministeriön päätöksen mukaan Luonnonvarakeskus laatii maa- ja metsätalousministeriölle porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (656/2016) (porovahinkoasetus) 2 §:ssä tarkoitetun selvityksen.

On kuitenkin huomattava, että porovahinkolaki ja -asetus eivät ole porotalouden myyntitulon tassaumekanismi, vaan poikkeuksellisia tuhoja varten tarkoitettu erityinen harkinnanvarainen mekanismi. Lain tarkoituksena on auttaa porotalouselinkeinon toimijoita selviytymään harvoin tapahtuvista laajoista ja odottamattomista porotalouteen kohdistuneista vahingoista. Porovahinkoasetuksessa säädetään tiukat kriteerit korvauksen perusteeksi hyväksyttävälle tuholle. Porovahinkolain mukaan tuho todetaan selvityksellä, jolla saadaan tietoa porovahinkoasetuksessa määritettyjen olosuhteiden muuttumisesta sekä siitä, onko muutoksista aiheutunut olennaisia haittavaikutuksia. Tämän jälkeen tehdään poliittinen harkinta korvausjärjestelmän mahdollisesta käytönotosta. Korvausten maksaminen edellyttää lisäksi sitä varten osoitettua määrärahaa valtion talousarviossa taikka maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa.

Ennakkoon ei näin ollen voida antaa lupausta porovahinkolain mukaisista korvauksista. Tutkimuslaitoksen on lain mukaisesti todettava olosuhteiden muuttuminen tuhoksi, ja valtioneuvosto tekee kokonaisharkinnan pohjalta päätöksen ja tarvittaessa määrärahaesityksen, kun kaikki tarvittava tieto mahdollisesta tuhosta on käytettävissä.

Poronhoitolain (848/1990) 7 pykälän mukaan paliskunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että paliskunnan osakkaiden porot hoidetaan paliskunnan alueella ja että paliskunnan osakkaiden harjoittamaan poronhoitoon kuuluvat työt tulevat tehdyiksi. Mikäli paliskunnan ennaltaehkäisevistä töistä ja kaikista muista poronhoitoon kuuluvista toimista huolimatta vahinkoja tapahtuu, syntyneitä vahinkoja arvioidaan lainsäädännön mukaisen prosessin puitteissa. Porovahinkolaki ei mahdollista lisäruokintakustannusten tukemista ennen kuin vahingonkorvausjärjestelmän käyttöön-otosta on päätetty.

Porovahinkolain ja -asetuksen mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö seuraa tilannetta porolaitumilla ja tarvittaessa reagoi tilanteeseen ja ryhtyy valmistelemaan korvausmekanismin käyttöönottoon liittyviä toimenpiteitä. Mikäli Luonnonvarakeskuksen selvitys antaa aiheita toimenpiteisiin ryhtymiseksi ja mikäli valtioneuvosto päättää kokonaiskuvan ja -harkinnan perusteella ryhtyä toimenpiteisiin, maa- ja metsätalousministeriö tulee toimimaan pääosin porotaloutta kohdanneen tuhotalven 2019/2020 mukaisin menettelyin, pyrkimyksenä mahdollisuuksien mukaan nopeuttaa alueviranomaisten maksuvaiheen aikataulua.

Hallituksessa ei ole talviolosuhteisiin liittyen valmisteilla uusia tukitoimia, vaan hallitus toimii nykyisen porovahinkolain ja -asetuksen puitteissa. Maa- ja metsätalousministeriö on myös asettanut marraskuussa 2021 Porotalouden tulevaisuustyöryhmän. Kyseinen työryhmä on hyvä väline arvioida porotalouden pidemmän aikavälin toimet elinkeinon kannattavuuden parantamiseksi sekä myyntitulon vaihteluihin ja säääriskeihin varautumiseksi.

Helsingissä 17.3.2022

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

VN/7560/2022-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: